

4 De tegenwoordige tijd en de gebiedende wijs

Dit hoofdstuk gaat over twee soorten tegenwoordige tijd: de **gewone tegenwoordige tijd** (they go) en de **duurvorm** (they are going). Ook de **gebiedende wijs** (come here) komt aan de orde. In dit Chinese spreekwoord staat zowel de duurvorm (3x) als de gebiedende wijs (3x):

If you are planning for a year, sow rice; if you are planning for a decade, plant trees; if you are planning for a lifetime, educate people.

1 de duurvorm in de tegenwoordige tijd

I am working	we are working
you are working	you are working
she/he/it is working	they are working

- Zo maak je de duurvorm: een vorm van **be + -ing vorm**.
- De 'stomme e' (de 'e' die niet wordt uitgesproken) vervalt: drive - **driving**.
- The -ing vorm van *lie* en *die* is **lying** en **dying**.

2 spelling van de -ing vorm

1 stop – stopping/kissing (1 klinker)
2 look – looking/waiting/reading (2 klinkers)

- Voor de uitgang **-ing** wordt de eindmedeklinker verdubbeld als deze wordt voorafgegaan door **1 klinker** (1).
- Alle klinkers zitten in: **autowiel**. De andere letters van het alfabet zijn medeklinkers.

3 gebruik van de duurvorm

Wat doe je?/Wat ben je aan het doen ? Ik kijk TV. Wees voorzichtig. Je rijdt te hard.	What are you doing ? I am watching TV. Be careful. You are driving too fast.
---	---

- Als iets **aan de gang/bezig** is, gebruik je de *duurvorm*.
- Het Nederlands kent geen duurvorm; je kunt wel omschrijvingen gebruiken zoals: Hij *is aan het pakken*./Ik ben *bezig te pakken*./Ze *zit te lezen*.

Uit basisschoolmethodes

I'm **looking** for a present for my friend's birthday.
I **am not talking** to you, I **am talking** to the parrot.
What **are you doing**?
I **am playing** a computer game.
What **are you wearing** today?

4 de gewone tegenwoordige tijd

I work	we work
You work	you work
She/he/it works	they work

In de derde persoon enkelvoud (she/he/it) komt er een **s** achter het werkwoord.

5 spelling

1 fly/try – She **flies/tries** ... (medeklinker voor y)
2 stay/buy – She **plays/buys** ... (klinker voor y)
3 wash/kiss/catch/fix – He **washes/kisses/catches/fixes** (werkwoord op sis-klank)
4 go/do – He **goes/does** ...

- Na een **medeklinker** verandert de **y** in **ie** (1).
- Na een **klinker** blijft de **y** staan (2).
- Werkwoorden die eindigen op een **sis-klank** krijgen **es** bij **she/he/it** (3).
- De werkwoorden **go** en **do** krijgen **es** bij **she/he/it** (4).

Uit basisschoolmethodes

He **carries** his house on his back.
The game is over when a player **finishes** at the games shop.
She **teaches** us English.
The team **goes** to a shopping centre by bike.
Where **does** he live?

6 Zo gebruik je de gewone tegenwoordige tijd

1 Ze kijkt vaak/soms TV.	She often/sometimes watches TV.
2 Ze gaan elk jaar naar Frankrijk.	They go to France every year.
3 Ik woon in Utrecht.	I live in Utrecht.
4 Ze studeert Engels.	She studies English.

- Als iets *altijd, vaak, regelmatig, soms, nooit* gebeurt, gebruik je de **gewone tegenwoordige tijd** zoals in zinnen 1 en 2 en geen duurvorm.
- Ook als je niet aan een bepaalde tijdsduur denkt, gebruik je de gewone tegenwoordige tijd (3-4).
- Bij de volgende woorden gebruik je dus de gewone tegenwoordige tijd: **always/often/sometimes/usually/rarely/never/every day/on Sundays** etc.
- Je kunt ook zeggen: als iets **niet aan de gang/bezig is**, gebruik je de gewone tegenwoordige tijd.

Uit basisschoolmethodes

I often walk with chip, our dog.	I play football.
I live in a small house.	I get up at half past seven.
She always plays tennis on Thursdays.	Every day we go to school.

7 de duurvorm en de gewone tegenwoordige tijd vergeleken

aan de gang/bezig	niet aan de gang/bezig
At the moment my mother is working at the bank.	My mother works at a bank.
What are you eating ?	We sometimes eat out.
I cannot answer the phone. I am having a shower.	I have a shower every morning.
	He plays football every Saturday.

Eenvoudigste regel: als iets **aan de gang** is, gebruik je de duurvorm; als iets **niet aan de gang** is, gebruik je de gewone tegenwoordige tijd.

8 de gebiedende wijs

1 Raise your hand. (niet: finger)	5 Don't look at the text.
2 Listen and repeat .	6 Have a piece of cake.
3 Be quiet please.	7 Enjoy your holiday/your meal.
4 Pay attention please.	8 Let's go .

- De **gebiedende wijs** wordt gebruikt voor het geven van instructies (1-4), om iets aan te bieden (6), iets toe te wensen (7) of een voorstel te doen (8). Instructies klinken vriendelijker door het gebruik van 'please' (3-4).
- De **gebiedende wijs** heeft dezelfde vorm als het **hele werkwoord**.
- Bij het geven van **negatieve instructies** gebruik je **don't + hele werkwoord** (5).

Uit basisschoolmethodes

Go straight ahead.
Turn right at the roundabout.
Let's sing a song.
Do exercise 10.
Don't shout.

Say it in English.
Look at the pictures.
Try again.
Write down the words.
Don't walk on the grass.

A Kies de juiste vorm.

- 1 Every day I *cycle/am cycling* to school.
- 2 Listen! The girl next door *plays/is playing* the piano.
- 3 I *am not working/do not work* on Saturdays.
- 4 Good morning. You *listen/are listening* to the BBC World Service.
- 5 On weekdays I *get up/am getting* up at seven o'clock.
- 6 Can I get you a drink, while you *wait/are waiting*?
- 7 I cannot answer the phone; I *have/am having* a shower.
- 8 Where is the manager? He *talks/is talking* to a customer.
- 9 We *rarely get/are rarely getting* complaints.
- 10 He *often travels/is often travelling* business class.

B Zet het werkwoord tussen haakjes in de juiste vorm.

- 1 Could you wait a moment? I (finish) breakfast.
- 2 He usually (go) to school by bike.
- 3 I (brush) my teeth twice a day.
- 4 What are you doing? I (watch) TV.
- 5 Sometimes I (go) to school by bus.
- 6 In the holidays I (read) a lot.
- 7 Please slow down. You (drive) too fast.
- 8 Where is your sister? She (do) her homework.
- 9 On Saturdays I (work) in a supermarket.
- 10 Be quiet please; I (try) to concentrate.
- 11 They never (stay) at the same campsite.
- 12 Listen to that noise! What (happen) out there?

C Vertaal.

- | | |
|----------------------------------|--|
| 1 Luister naar me. | 9 Laten we een liedje zingen. |
| 2 Zeg het in het Engels. | 10 Niet schreeuwen. |
| 3 Lees de tekst op bladzijde 20. | 11 Luister en <i>spreek na</i> . |
| 4 Doe je boek dicht. | 12 Wat doet de jongen <i>op</i> het plaatje? |
| 5 Kijk naar het plaatje. | 13 Vul de <i>ontbrekende</i> woorden in. |
| 6 Steek je vinger op. | 14 Probeer het <i>nog eens</i> . |
| 7 Doe dat niet. | 15 <i>Maak</i> oefening 2 in je werkboek. |
| 8 Let op. | 16 Wees rustig. |

11 repeat 12 in 13 missing 14 again 15 do

D Zijn de volgende zinnen correct? Zo niet, verbeter de fouten. Leg uit.

- 1 She is speaking three foreign languages.
- 2 Every day she is going to school at eight o'clock.
- 3 Look! It snows.
- 4 The technician repairs the copier so you cannot use it now.
- 5 Water boils at 100 degrees Celsius.
- 6 He usually swims twice a week.
- 7 Can you hear them? What do they talk about?
- 8 How often are you going on holiday?
- 9 I am always reading my e-mail at lunch time.
- 10 What does she do? She is teaches at a primary school.